

Den næste sag på dagsordenen var:

Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse
(*Poul Dam*) (SF):

I sit møde i går vedtog folketingsretten at meddele orlov til 3 medlemmer af folketingsretten på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv som delegerede til FN's generalforsamling. Det drejer sig om fru Kristine Heltberg, der i skrivelse af 24. d. m. søgte om orlov fra den 5. november, om hr. Peter Holst, der i skrivelse af 23. d. m. søgte om orlov fra den 7. november, og endelig om hr. Bendix, der i skrivelse af 25. d. m. søgte om orlov fra den 7. november.

Endvidere har folketingsretten i dag under et af de foregående punkter på dagsordenen vedtaget at meddele orlov til hr. Erlendsson, der i skrivelse af 28. d. m. har søgt om orlov fra den 11. november på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv som følge af deltagelse i North Atlantic Assembly's session i London.

Samtidig med at meddele de nævnte medlemmer orlov har folketingsretten vedtaget at indkalde stedfortræderen for hver af de pågældende som midlertidigt medlem.

Fru *Kristine Heltberg* er valgt i Frederiksborg amtskreds.

Første stedfortræder for socialistisk folkeparti i denne amtskreds er studievejleder *Jakob Lange*, der i skrivelse af 29. d. m. har erklæret sig villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketingsretten i anledning af fru Kristine Heltbergs orlov.

Hr. *Peter Holst* er valgt i Sønderjyllands amtskreds.

Første stedfortræder for venstre i denne amtskreds er arbejds- og boligminister *Johan Philipsen*, der i skrivelse af 28. d. m. har erklæret sig villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketingsretten i anledning af hr. Peter Holsts orlov.

Hr. *Bendix* er valgt i Århus amtskreds.

Første stedfortræder for det konservative folkeparti i denne amtskreds er godsejer *Oluf von Lowzow*, der i skrivelse af 28. d. m. har erklæret sig villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketingsretten i anledning af hr. Bendix' orlov.

Endelig er hr. *Erlendsson* valgt i Nordjyllands amtskreds.

Første stedfortræder for fremskridtspartiet dér er overdyrlæge *A. Th. Riemann*, og denne har i skrivelse af 29. d. m. meddelt, at han er villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketingsretten i anledning af hr. Erlendssons orlov.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde behandlet disse fire sager, og udvalget afgiver herefter enstemmigt følgende:

Indstilling.

1) Studievejleder *Jakob Lange* godkendes som midlertidigt medlem af folketingsretten fra og med den 5. november 1974,

2) Arbejds- og boligminister *Johan Philipsen* godkendes som midlertidigt medlem af folketingsretten fra og med den 7. november 1974,

3) Godsejer *Oluf von Lowzow* godkendes som midlertidigt medlem af folketingsretten fra og med den 7. november 1974, og

4) Overdyrlæge *A. Th. Riemann* godkendes som midlertidigt medlem af folketingsretten fra og med den 11. november 1974.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets ovennævnte indstilling
vedtoges enstemmigt med 143 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Eneste behandling af indstilling fra udvalget for forretningsordenen angående folketingsrets samtykke i henhold til grundlovens § 57. (Glistrup).

(Andre selvst. forslag nr. VIII. Fremsat 17/10 74 i betænkning fra udv. for forretningsordenen).

Indstillingen sættes til forhandling.

Karlskov Jensen (V):

Idet jeg henviser til den foreliggende betænkning, kan jeg som ordfører for flertalspartierne, og det vil sige alle partierne med undtagelse af fremskridtspartiet, anbefale, at justitsministerens anmodning imødekommes.

Lindholt (FP):

Det var sandelig en hurtig ekspedition, og denne ekspeditionsform adskiller sig ikke

[Lindholt.]

fra den, der har været anvendt hidindtil. Hr. Glistrup har i hvert fald ingen grund til at beklage sig over en langsommelig ekspedition, han behøver ikke at gå til ombudsmanden i den anledning.

Hvis man ser sagen igennem, vil man opdage, at den faktisk er ekspederet næsten samme dag, som den er modtaget hos de forskellige myndigheder. Bagmandspolitiet har fremsendt den til rigsadvokaten, og rigsadvokaten har haft en lille uges tid til at behandle sagen i og har derefter sendt den frem til justitsministeren, der samme dag sender den frem til folketinget. I alle tilfælde har man blot sat godkendelsesstemplet i dokumenterne.

Men det lader altså ikke til, at justitsministeren har tillid til, at bagmandspolitiet kan klare sagen på grundlag af det første anlageskrift, eller at det første anlageskrift skulle være tilstrækkeligt til at få hr. Glistrup dømt i denne sag. Det er meget mærkeligt sådan set, fordi det, der er kommet frem i det andet anlageskrift, er ting, som efter mit skøn måtte være anklagemyndigheden bekendt, da man fremsatte det første forslag til anlageskrift i denne sag. Det viser sig også, at det er småting, der er kommet i den sidste del, og hvis første del kan betragtes som en tynd kop te, så kan man i hvert fald rolig sige, at sidste og anden del er mindre end vand.

Hvis der har været tvivl om, hvorvidt denne sag har været politisk, så kan der vel ikke være nogen tvivl tilbage, efter at man har set den behandling, som hr. Glistrup har været udsat for ved Københavns byret. Jeg synes nok, det er stærke sager, der foregår dernede, når en tiltalt afskæres fra at føre de vidner, som han kunne tænke sig at føre i forbindelse med sagen, og når en tiltalt afskæres fra at fremlægge den dokumentation, som han mener er nødvendig til sit forsvar. Mon der er nogen dommer i dette land, der har afskåret anklagemyndigheden, har afskåret politiet fra at fremlægge de dokumenter, der for politiet er nødvendige for at få de tiltalte dømt? Det tror jeg bestemt ikke. Det, at der ikke kan levnes hr. Glistrup en fair proces, må i hvert fald tydes i den retning, at der er tale i hvert fald på det grundlag om en politisk proces, og det er

foranlediget af byretsdømmer Kistrup. Vi har ingen tillid til, at hr. Glistrup vil få en fair behandling ved domstolene, og derfor vil fremskridtspartiets folketingsgruppe stemme imod en ophævelse af immuniteten.

Hans Bjerregaard (FP):

Danmark har efter sigende et højt udviklet retssystem. Min respekt for dette retssystem, min overbevisning om, at dette retssystem vil give enhver anklaget fair play og ikke sidde noget ønske overhørig i sin bestræbelse på at gøre sin dom så retfærdig som muligt, samt min mening om, at intet medlem af folketinget skulle stilles anderledes end andre borgere i vores samfund, fik mig til ved afstemningen den 12. juni i år at stemme for ophævelsen af hr. Glistrups immunitet.

Det er derfor med tungt sind, jeg i dag må meddele, at min respekt for det danske retssystem har lidt et alvorligt knæk. Jeg og med mig tusinder af danske, som var stolte over vore domstoles upartiskhed, må nu se i øjnene, at det, vi har værnet om, er brudt ned af udviklingen i den såkaldte Glistrupsag.

Vi har i dette høje ting én gang taget stilling til spørgsmålet om hr. Glistrups immunitet. Vi ophævede den på det da foreliggende grundlag, og vi har set resultatet, et resultat, som det danske samfund bør skamme sig over. Retssagen er udartet i, at den anklagede ikke som hjemlet i retsplejeloven får lov til at fremføre vidner til sit forsvar, den anklagede bliver også af dommeren forhindret i at fremføre en forvarstale for sig selv samt hindret i indseende med de sager, hvor tiltale er frafaldet. Alt i alt en retssag efter principper, som normalt heldigvis ligger meget fjernt fra dansk retspleje.

Hvis der findes en magt, der er højere end den højterede justitsminister, vil jeg bede til, at denne magt vil forskåne Danmark for et politi og et retssystem, vi normalt kun kender fra de såkaldte bananrepublikker.

Som mit ringe bidrag hertil vil jeg stemme imod en udvidelse af anklagen mod hr. Glistrup, og jeg håber, at der i det høje ting findes flere medlemmer, som sætter

[Klaus Bjerregaard.]

vort retssystem og vor retsbevidsthed højere end partitaktiske hensyn.

Poul Westergaard (DR):

Under folketingets behandling den 12. juni i år af justitsministerens første begæring om ophævelse af hr. Glistrups immunitet gjorde jeg gældende, at spørgsmålets afgørelse burde afvente undersøgelsens færdiggørelse. Folketinget burde ikke affinde sig med den usikkerhed, der lå i tilkendegivelserne om en eventuel senere udvidelse af tiltalen, og jeg forudsagde, at der måske også kunne blive tale om tiltalefrafald i nogle forhold. I et par forhold er tiltale senere frafaldet. Nu står vi altså over for spørgsmålet om en udvidelse af tiltalen, og stadig væk tages der forbehold om eventuel senere yderligere udvidelse af tiltalen.

Jeg gjorde også gældende, at sagen var politisk, var blevet politisk, dels på grund af hr. Glistrups egen politiske anvendelse af sine forretningsmetoder, dels på grund af hr. Anker Jørgensens og andres tidligere politiske udnyttelse af denne sag i strid med elementære regler om, hvordan man kan optræde i et retssamfund. På baggrund af mine erfaringer fra to politisk betonedede retssager ved østre landsret udtrykte jeg min skepsis med hensyn til politiske mindretals muligheder for at få deres rettigheder tilgodeset ved retten, når disse rettigheder kolliderer med, hvad det magthavende flertal måtte have besluttet eller måtte have af interesse. Retten er ikke noget velegnet forum til afgørelse af politiske sager.

Jeg har ikke senere fået anledning til at ændre opfattelse, og jeg finder fortsat fremgangsmåden med stykvis indstillinger til tinget om samtykke til tiltalerejsning helt uacceptabel. I øvrigt mener jeg også, at denne supplerende sag burde afvente udfaldet af de civilsager imod hr. Glistrup, som står foran deres afgørelse.

Jeg vil gerne understrege, at denne holdning fortsat ikke har noget som helst at gøre med særlig politisk interesse for hr. Glistrup eller hans parti eller hans politik. Det har alene at gøre med, hvordan folketingets medlemmer skal være stillet i et retssamfund, og hvilken behandling de kan forvente af deres politiske kolleger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgsflertallets indstilling blev ved et på begæring af 17 medlemmer af fremskridtspartiets folketingsgruppe foretaget navneopråb, som nedenstående liste viser,

vedtaget med 129 stemmer mod 27; 1 medlem stemte hverken for eller imod; 22 medlemmer var fraværende.

Ja:

Anders Andersen (V), Erik Andersen (S), Kaj V. Andersen (V), K. B. Andersen (S), Normann Andersen (S), Svend Andersen (Bornh.s a.) (S), Dagmar Andreasen (RV), Auken (S), Bernhard Baunsgaard (RV), Gunner Baunsgaard (RV), Hilmar Baunsgaard (RV), Bendix (KF), Bilgrav-Nielsen (RV), Arne Bjerregaard (KrF), Ritt Bjerregaard (S), Poul Boeg (CD), Kurt Brauer (SF), Brixtofte (V), Brøndsted (V), Lasse Budtz (S), Burgdorf (KF), Gytte Burgess (V), Camre (S), Chr. Christensen (KrF), Ib Christensen (DR), Arne Christiansen (V), Christophersen (V), Dahlgaard (RV), Poul Dalsager (S), Poul Dam (SF), Knud Damgaard (S), Helle Degn (S), Erling Dinesen (S), Meta Ditzel (RV), Lone Dybkjær (RV), Elmholt (RV), Enggaard (V), Ole Espersen (S), Jens Foged (V), Aage Frandsen (SF), Kaare Frederiksen (KrF), Fuglsang (DKP), Eva Gredal (S), Grünbaum (S), Grønborg (DR), Gudme (RV), Hagen Hagensen (KF), Erik Hansen (RV), Holger Hansen (V), Ivar Hansen (V), Jens Kristian Hansen (S), Jørgen Peder Hansen (S), Kaj Hansen (DKP), Karen Thurøe Hansen (KF), Poul Hartling (V), Svend Haugaard (RV), Thomas Have (S), Heinesen (S), Kristine Heltberg (SF), Holmberg (V), Erik Holst (S), Peter Holst (V), Honoré (KrF), Grete Hækkerup (S), Højland (CD), Iversen (CD), Svend Jakobsen (S), Egon Jensen (S), Erling Jensen (S), Henning Jensen (S), Jens Peter Jensen (V), Karlskov Jensen (V), Søren Jensen (S), Juul-Madsen (KF), Søren B. Jørgensen (S), Risgaard Knudsen (S), Ejler Koch (S), Bo Kristensen (KF), Inge Krogh (KrF), Helge Larsen (RV), Ib Larsen (CD), Lembourn (KF), Nathalie Lind (V), Freddy Madsen (DKP), Leif Madsen (DR), Mette Madsen (V), Melchior (CD), K. J. Mortensen (S), Poul Mortensen (S), Adam Møller (KF), Gerda Møller (KF), Inge Fischer Møller (S), Jens Møller (KrF), Orla Møller (S), Otto Mørch (S), Brøndlund Niel-

sen (V), Eigil Nielsen (CD), Johan Nielsen (S), Overgaard Nielsen (RV), Ninn-Hansen (KF), Ib Nørlund (DKP), Kjeld Olesen (S), Aase Olesen (RV), Aksel Pedersen (V), Inger Stilling Pedersen (KrF), Lena Pedersen (CD), Thorkild Pedersen (CD), Buchart Petersen (S), Ingomar Petersen (RV), K. Helveg Petersen (RV), Grethe Philip (RV), Henning Philipsen (SF), Prehn (CD), Raunkjær (V), Hanne Reintoft (DKP), Rosing (GrønL.), Schlüter (KF), Jes Schmidt (CD), Palle Simonsen (KF), Skytte (RV), Stetter (KF), Stinus (RV), Ebba Strange (SF), Søgaard (S), Tastesen (S), Hans Toft (KF), H. C. Toft (KF), Tønnesen (CD) og Ømann (SF).

Nej:

Ib Andersen (FP), Svend Andersen (Roskilde a.) (FP), Arentoft (FP), Bach (FP), Bay (FP), Hans Bjerregaard (FP), Bodart (FP), Dohrmann (FP), Erlendsson (FP), Flygaard (DR), Gede (FP), Gerstrøm (FP), Glensgård (FP), Glistrup (FP), Halvgaard (FP), Holten (FP), Ipsen (FP), Kirsten Jacobsen (FP), Ove Jensen (FP), Kaj Larsen (FP), Lindholt (FP), Børge Pedersen (FP), Poulsgaard (FP), Tillisch (FP), Træff (FP), Voigt (FP) og Poul Westergaard (DR).

Stemmer ikke:

Vestergaard Eriksen (FU).

Fraværende:

Albertsen (S), Nyboe Andersen (V), Brusvang (CD), Birgit Busk (U), Haunstrup Clemmensen (KF), Lysholt Hansen (S), Per Hækkerup (S), Erhard Jakobsen (CD), Knud Jespersen (DKP), Lars Emil Johansen (GrønL.), Anker Jørgensen (S), Kampmann (S), Ingolf Knudsen (CD), Morten Lange (SF), Maigaard (SF), Lone Nielsen (S), Nyborg (FP), Ivar Nørgaard (S), Patursson (Færø.), Gert Petersen (SF), Winnie Russell (S) og Grete Westergaard (SF).

Formanden:

Der vil nu blive givet justitsministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov af 31. maj 1968 om universiteternes udbygning.

(Lovforslag nr. 35. Fremsat 17/10 74).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov af 29. april 1970 om udbygning af Odense universitetscenter.

(Lovforslag nr. 36. Fremsat 17/10 74).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Søgaard (S):

Den første af de sager, vi her behandler, er jo en sag, som måske nok kunne give anledning til mange bemærkninger, men jeg skal indskrænke mig til at sige, at den udvikling, der er sket omkring universiteternes udbygning, klart og tydeligt viser, at den form for rammelov, som vi har for samtlige universiteters og universitetscentres udvikling, ikke rigtig passer ind i det system, som vi kommer til at stå over for. Vi er enige med ministeren i at ophæve dette system og gå over til en egentlig forslagsform med hensyn til de enkelte universitetsområder.

Det, som man måske kunne føje til, var, at vi må bede ministeren om at, jeg havde nær sagt presse planlægningsrådet, således at det i rimelig tid aflægger den beretning, som gør, at man kan komme videre med udviklingen på hele dette område.

Den næste sag, som behandles samtidig, nemlig Odense universitetscenter, hænger meget nøje sammen med den første. Vi er enige med ministeren i, at vi også her må af-